

XIV SEMINARI D'HISTÒRIA MONETÀRIA MEDIEVAL DEL GABINET NUMISMÀTIC DE CATALUNYA DEL MNAC

Els proppassats dies 30 i 31 de març van tenir lloc al Palau Nacional, seu del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), les sessions del XIV Seminari d'Història Monetària Medieval, que el Gabinet Numismàtic de Catalunya (GNC) del MNAC organitza amb caràcter anual. En l'edició d'enguany el tema monogràfic que es proposava era el de la moneda falsa i la falsificació a l'edat mitjana. En la primera sessió la doctora Maria Clua, adjunta a Conservació del GNC, va presentar una conferència introductòria que, amb el títol «Evidència arqueològica i testimonis documentals sobre la falsificació de la moneda», va versar de manera molt completa sobre els diversos sistemes utilitzats pels falsaris, la tipologia de llocs on es falsificava i les particularitats de les persones implicades en la falsificació.

El professor Albert Estrada-Rius, conservador del GNC, que va coordinar la celebració del seminari, va presentar una exposició que, amb el títol «Els reis falsaris: manipulació monetària, falsificació de moneda i “raó d'Estat”», va pretendre incidir en la tipologia de manipulacions, alteracions i, fins i tot, falsificacions plenes que diversos monarques medievals van dur a terme, tant de la moneda pròpia com de moneda estrangera, per raons unes vegades justificades i d'altres completament il·legítimes. Igualment, va fer esment de les denúncies doctrinals de l'època en contra d'aquestes pràctiques, així com de les solucions institucionals arbitrades per limitar o controlar aquests abusos protagonitzats per les autoritats emissores.

La professora de la Universitat de Barcelona Maria Teresa Tatjer i el ja esmentat professor Estrada-Rius van presentar una ponència conjunta amb el títol de «La justícia i la falsificació de la moneda a Catalunya». En la seva exposició es van repassar alguns aspectes de la normativa, de les espècies dels crims contra la moneda, dels òrgans jurisdiccionals competents, del procés criminal i de les penes aplicables a la Corona d'Aragó en aquesta matèria. Aquesta presentació va tenir el seu contrapunt comparatiu en la ponència de clausura del seminari, dictada pel doctor Miguel Ángel Chamocho, professor de la Universitat de Jaén, que va oferir amb el títol «La falsificación de moneda en la Castilla del bajomedioevo». El professor Chamocho, deixeble del catedràtic de la Universitat de Jaén, el professor Juan Sáinz Guerra, continua la sòlida línia d'investigació històrica del dret criminal iniciada pel seu mestre. En aquesta ocasió va repassar la delimitació i les característiques dels crims vinculats a la moneda a la Corona de Castella medieval. La contraposició de les dues perspectives va animar el debat final sota el guiatge de les observacions del professor Tomàs de Montagut, cate-

CRÒNIQUES

dràtic de la Universitat Pompeu Fabra, a propòsit de les particularitats constitucionals de les corones d'Aragó i de Castella en una matèria que, com és ben sabut, constituïa una regalia del sobirà.

Albert Estrada-Rius
Universitat Pompeu Fabra